

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 29. září 2008 (30.09)
(OR. en)**

13631/08

COMPET 365

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	29. září 2008
Příjemce:	Javier SOLANA, generální tajemník, vysoký představitel
Předmět:	Zpráva Komise o subsidiaritě a proporcionalitě (15. zpráva o zlepšení tvorby právních předpisů, 2007)

Delegace naleznou v příloze dokument Komise KOM(2008) 586 v konečném znění.

Příloha: KOM(2008) 586 v konečném znění

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 26.9.2008
KOM(2008) 586 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE

O SUBSIDIARITĚ A PROPORCIONALITĚ

(15. zpráva o zlepšení tvorby právních předpisů, 2007)

ZPRÁVA KOMISE

O SUBSIDIARITĚ A PROPORCIONALITĚ

(15. zpráva o zlepšení tvorby právních předpisů, 2007)

1. Úvod

Toto je 15. každoroční přezkum uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality, který Komise předkládá Evropské Radě a Evropskému parlamentu podle protokolu připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství. Na rozdíl od přezkumů za předchozí tři roky se tento přezkum netýká širšího pojetí zlepšování právní úpravy, jelikož těmi se zabýval Druhý strategický přezkum – lepší právní předpisy v Evropské unii¹.

Přezkum rovněž vyzdvihuje dvě události, k nimž došlo v roce 2007 a které mají dopad na uplatňování subsidiarity a proporcionality. Prvním je zřízení výboru pro posuzování dopadů, což vedlo k posílenému přezkoumávání subsidiarity a proporcionality v posuzování dopadů ze strany Komise; a za druhé schválení nové smlouvy, která (bude-li ratifikována) přikládá při posuzování uplatňování obou zásad důležitou novou úlohu vnitrostátním parlamentům.

2. Právní a institucionální rámec

2.1 Zásada subsidiarity a proporcionality

Obecné definice subsidiarity a proporcionality jsou uvedeny v čl. 5 odst. 2 a 3 Smlouvy o založení Evropského společenství (SES). Další podrobnosti ohledně uplatňování obou zásad stanoví protokol č. 30 Smlouvy.

Subsidiarita je hlavní zásadou při vymezení hranic mezi odpovědností členského státu a EU – tj. *kdo by měl jednat?* Pokud má v dotyčné oblasti výlučnou pravomoc Společenství, neexistují žádné pochybnosti o tom, kdo by měl jednat, a zásada subsidiarity se neuplatňuje. Jestliže Společenství a členské státy pravomoci sdílejí, tato zásada jednoznačně upřednostňuje decentralizaci. Společenství by mělo přijmout opatření pouze tehdy, nelze-li cílů uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států (ověření nezbytnosti), a lze jich lépe dosáhnout na úrovni Společenství (test přidané hodnoty nebo porovnání efektivnosti).

¹ KOM(2008) 32, 30.1.2008.

Subsidiarita je dynamická koncepce, jejíž posuzování se bude v čase vyvíjet. Umožňuje, vyžadují-li to okolnosti, činnost Společenství v mezích jeho pravomocí rozšířit, a naopak ji omezit nebo zastavit, není-li nadále odůvodněna².

Proporcionalita je hlavní zásadou při stanovení toho, jak by Unie měla vykonávat své pravomoci, a to výlučné i sdílené (*jaká by měla být forma a povaha opatření EU?*). Článek 5 SES a protokol stanoví, že opatření nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smlouvy. Každé rozhodnutí musí upřednostnit nejméně náročnou možnost.

2.2 Způsoby uplatňování, možnost podat připomínky a následná kontrola

Všechny orgány Unie musí při vykonávání svých pravomocí dodržovat obě zásady. V protokolu a interinstitucionální dohodě o subsidiaritě z roku 1993 byly stanoveny zvláštní povinnosti³. Některé z hlavních prvků jsou shrnuty v tomto bodě, zatímco změny, které by zavedla Lisabonská smlouva, jsou uvedeny v bodě 4.1.

Komise musí: před navržením nových právních předpisů uskutečnit rozsáhlé konzultace; v důvodové zprávě každého legislativního návrhu uvést důvody vedoucí k závěru, že návrh je v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality; a vzít v úvahu zátěž uloženou Společenství, vládám členských států, místním orgánům, hospodářským subjektům a občanům. Jak je objasněno v bodě 3.1, systém Komise pro posuzování dopadů pomáhá zajistit, aby subsidiarita a proporcionalita byly pečlivě analyzovány u všech významných návrhů.

Evropský parlament a Rada musí uvést odůvodnění týkající se subsidiarity, jestliže změna, kterou provedou, ovlivní rozsah činnosti Společenství⁴. Jestliže se použijí konzultace nebo postup spolupráce, Rada informuje Evropský parlament o svém postoji ohledně uplatňování subsidiarity a proporcionality⁵.

Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů vyjadřují svá stanoviska buď při konzultacích, nebo ve stanoviscích z vlastního podnětu. Své stanovisko k uplatňování zásady subsidiarity může vyjádřit rovněž „Konfederace výborů pro evropské záležitosti“ (COSAC)⁶.

Od září 2006 Komise předkládá nové legislativní návrhy vnitrostátním parlamentům a vyzývá je, aby na ně reagovaly. Ačkoli tato výměna je, co se týká rozsahu, mnohem širší než uplatňování zásady subsidiarity a proporcionality, mnoho připomínek obdržených od vnitrostátních parlamentů se týká těchto zásad.

Soudní dvůr a Soud prvního stupně mohou přezkoumat zákonnost aktů orgánů s ohledem na dodržení zásady subsidiarity.

² Článek 3 protokolu

³ Přijata 17.11.1993, Úř. věst. C 329, 6.12.1993, s. 132.

⁴ Oddíl 2 bod 3 interinstitucionální dohody o subsidiaritě z roku 1993.

⁵ Článek 12 protokolu.

⁶ Bod 6 protokolu o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, Amsterodamská smlouva.

3. Uplatňování zásad Komisí v roce 2007

3.1 Posuzování dopadů a výbor pro posuzování dopadů

Komise musí v rámci své každodenní práce brát v úvahu subsidiaritu a proporcionalitu při vypracovávání nových politických iniciativ. Vytvoření systému posouzení dopadů však dalo cílenému přezkoumávání nový rozměr. Systém Komise, jehož cílem je posouzení dopadů, pomáhá v průběhu celého legislativního procesu usnadnit rozhodování díky lepším informacím. Zlepšuje kvalitu návrhů tím, že zajišťuje, aby iniciativy vycházely z průhledných důkazů, informací zúčastněných stran a důkladné a integrované analýzy hospodářských a sociálních dopadů a dopadů na životní prostředí, pokud jde o různé způsoby řešení problému. Hlavním aspektem tohoto přístupu je analýza subsidiarity a proporcionality.

Ačkoliv posouzení dopadů bylo začleněno do pracovních postupů a rozhodování Komise, tento orgán je odhodlán systém dále zlepšovat. Hlavní událostí bylo zřízení výboru pro posuzování dopadů v listopadu 2006 s cílem zajistit nezávislou podporu kvality a kontrolu u posouzení dopadů vyhotovených útvary Komise⁷. Stanoviska výboru pro posuzování dopadů jsou formálně začleněna do interního rozhodování Komise, od konzultací mezi útvary po konečné přijetí kolegiem. Stanoviska jsou rovněž k dispozici ostatním orgánům a široké veřejnosti, jakmile je příslušná iniciativa Komise přijata. Ve svých stanoviscích výbor pro posuzování dopadů často doporučuje významné zlepšení hlavních prvků posouzení dopadů, včetně těch, které souvisejí se zásadou subsidiarity a proporcionality. Některé příklady jsou uvedeny v bodě 3.2⁸.

Na základě práce výboru pro posuzování dopadů a externího vyhodnocení systému pro posuzování dopadů se Komise rozhodla zajistit větší operativnost pokynů, které vydává, pokud jde o analýzu subsidiarity a proporcionality, v revidovaných pokynech k posuzování dopadů, jež mají být přijaty v druhém pololetí 2008. Pokyny budou obsahovat jednoznačné otázky, založené především na protokolu 30 Smlouvy o založení Evropského společenství, jimiž se každé posouzení dopadů musí zabývat. Revidované pokyny rovněž posílí myšlenku, že ačkoli posouzení dopadů obvykle zkoumá problémy, které lze odstranit opatřeními na úrovni EU, musí přihlížet rovněž ke skutečnosti, že problémy a opatření, jež mají být přijata k jejich odstranění, mohou mít v jednotlivých členských státech a regionech Unie odlišné účinky⁹.

Tyto změny pomohou zajistit, aby Komise poskytovala přesnější a průhlednější analýzu a odůvodnění svých návrhů než kdykoli předtím. To je zásadní vzhledem k větší úloze, kterou budou mít vnitrostátní parlamenty, vstoupí-li v platnost Lisabonská smlouva.

3.2 Příklady uplatňování těchto zásad Komisí

Tento bod dokládá, jak Komise ověřovala subsidiaritu a proporcionalitu ve svých posouzeních dopadů, což vedlo ke změně orientace nebo zrušení jejích návrhů.

⁷ „Zvýšení podpory kvality a kontroly u posouzení dopadů ze strany Komise – výbor pro posuzování dopadů“ – SEK(2006) 1457.

⁸ Přehled prvního roku činnosti výboru pro posuzování dopadů viz SEK(2008)120, 30.1.2008.

⁹ http://ec.europa.eu/governance/impact/key_en.htm

V roce 2007 byly na základě analýzy v posouzení dopadů zastaveny dva návrhy v oblasti práva obchodních společností. První se týkal možného *doporučení k proporcionalitě mezi kapitálem a kontrolou ve společnostech s veřejně obchodovanými akciemi*. Posouzení dopadů dospělo k závěru, že pokud jde o proporcionalitu, není zřejmé, že směrnice nebo doporučení jsou ve všech členských státech EU nejméně zatěžujícími způsoby snížení rizika soukromého získání výhod osobami, které mají přístup k důvěrným informacím. Dospělo k závěru, že spojení tržních sil, regulačních iniciativ členských států a stávajícího právního rámce Společenství je dostatečné a že vzhledem k tomu, že nejsou k dispozici empirické důkazy o existenci a rozsahu vyvlastnění podílníků, by přijetí dalších opatření mohlo znamenat riziko uložení značných nákladů emitentům a ovládajícím společníkům bez přiměřených přínosů¹⁰.

Druhý případ v oblasti práva obchodních společností se týkal *směrnice o přeshraničním přemístění sídla*. Posouzení dopadů dospělo k závěru, že účinky stávajících právních předpisů o přeshraniční mobilitě (směrnice o přeshraničních fúzích) nejsou dosud známy a že by otázka přemístění sídla mohla být v blízké budoucnosti objasněna Soudním dvorem. V důsledku toho posouzení dopadů dospělo k závěru, že směrnice nebyla přiměřenou reakcí na daný problém a že je vhodnější vyčkat, dokud nebude možno plně posoudit dopady těchto událostí a lépe stanovit potřebu a rozsah případného opatření EU¹¹.

V reakci na přezkoumání výborem pro posuzování dopadů byla řada iniciativ významně přepracována. Například *iniciativa týkající se zlepšování kvality vzdělávání učitelů*¹² se stala mnohem jednoznačnější, pokud jde o možnou podpůrnou úlohu iniciativ EU vzhledem ke pravomocem členských států. Stejně tak v případě *akčního plánu pro účinnou konzulární ochranu v třetích zemích*¹³ byla nutnost opatření na úrovni EU pečlivě přezkoumána a posléze navržen umírněnější přístup.

Návrh *směrnice o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu* se původně skládal ze dvou samostatných částí: první, v rámci které by byl zřízen účinný systém pro přeshraniční vymáhání, který zajistí, aby bylo možno stíhat všechna překročení povolené rychlosti, jichž se v jednom členském státě dopustí řidiči z jiného členského státu, a druhé části, která měla zajistit, aby postupy vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu splňovaly určité požadavky, co se týká počtu prováděných kontrol a opatření přijatých v návaznosti na zaznamenané přestupky. Ve svém stanovisku k předloze posouzení dopadů výbor pro posuzování dopadů požádal, aby byly obě části návrhu jednoznačně rozlišeny a aby byla každá část posouzena zvlášť, pokud jde o přidanou hodnotu EU, proporcionalitu a subsidiaritu. V březnu 2008 Komise přijala návrh týkající se pouze první části původní předlohy a upustila od části týkající se požadavků na vnitrostátní systémy vymáhání¹⁴.

¹⁰ SEK(2007) 1705.

¹¹ SEK(2007) 1707.

¹² KOM(2007) 392.

¹³ KOM(2007) 767.

¹⁴ KOM(2008) 151.

4. Uplatňování těchto zásad jinými účastníky

4.1 Vnitrostátní parlamenty

Bude-li Lisabonská smlouva ratifikována, povede k řadě změn v úloze vnitrostátních parlamentů v oblasti tvorby právních předpisů EU¹⁵. Jedna z nejdůležitějších inovací se týká politické kontroly *ex ante* a soudní kontroly *ex post* s ohledem na zásadu subsidiarity. Politická kontrola *ex ante* by byla zajištěna zavedením mechanismu včasného varování. To by vnitrostátním parlamentům umožnilo zaslat odůvodněné stanovisko, pokud by se domnívaly, že evropský legislativní návrh není v souladu se zásadou subsidiarity¹⁶. Vnitrostátní parlamenty budou systematicky informovány o všech legislativních návrzích a (s výjimkou řádně odůvodněných naléhavých případů) budou mít osmitýdenní lhůtu, v níž mohou vyjádřit své názory¹⁷. Podle počtu došlých odpovědí od vnitrostátních parlamentů Smlouva stanoví dva mechanismy („žlutou kartu“ a „oranžovou kartu“), které vedou k přezkumu a případnému stažení návrhu. Co se týká soudní kontroly *ex post*, Smlouva obsahuje nová ustanovení, aby vnitrostátní parlamenty a Výbor regionů předkládaly případy týkající se možného porušení zásady subsidiarity Evropskému soudnímu dvoru¹⁸.

Postupem, který se liší (ačkoliv v některých aspektech je podobný) od tohoto mechanismu včasného varování, Komise od roku 2006 předává všechny nové iniciativy vnitrostátním parlamentům a zavedla postup pro reakce na stanoviska předložená parlamenty¹⁹. Do prosince 2007 Komise obdržela 166 stanovisek od 25 vnitrostátních parlamentů z 19 členských států. Tato stanoviska se týkala 86 textů Komise²⁰.

V otázkách předložených vnitrostátními parlamenty byly subsidiarita a proporcionalita důležitými tématy. Například:

- Německá Spolková rada (Bundesrat) zastávala názor, že návrh týkající se rámce pro ochranu půdy²¹ nedodrží zásadu subsidiarity, zatímco francouzský Senát byl názoru, že nejsou k dispozici dostatečné informace o nákladech souvisejících s právní úpravou o znečištění půdy, aby bylo možné ověřit, zda byla dodržena zásada proporcionality. Jak je uvedeno v bodě 4.2, návrh byl v Evropském parlamentu i Radě předmětem aktivních diskusí o subsidiaritě a proporcionalitě.
- Francouzský Senát i německá Spolková rada vyjádřily rovněž pochybnosti o nutnosti návrhu směrnice o bezpečnosti silniční infrastruktury²². V Evropském parlamentu se názory lišily: většina členů chtěla, aby Komise byla ambicióznější, zatímco jiní byli proti tomu z důvodů subsidiarity.

¹⁵ Protokol č. 1 a 2

¹⁶ To se týká: Návrhů Komise, iniciativ skupiny členských států (viz spolupráce v trestních věcech), Iniciativ Evropského parlamentu, Žádostí Evropského soudního dvora, Doporučení Evropské centrální banky a žádostí Evropské investiční banky o přijetí evropského legislativního aktu.

¹⁷ Článek 4 protokolu o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii.

¹⁸ Článek 8 protokolu o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality.

¹⁹ „Program pro občany přinášející výsledky pro Evropu“, KOM(2006) 211.

²⁰ Podrobnější přehled stanovisek obsahuje příloha 1.

²¹ KOM(2006) 232.

²² KOM(2006) 569.

- Francouzský Senát vyjádřil názor, že Komise neodůvodnila svůj návrh týkající se reformy trhu s ovocem a zeleninou²³ z hlediska subsidiarity a proporcionality. V diskusi v Radě Komise pozměnila a doplnila úvodní část textu s cílem zajistit jeho větší jednoznačnost v těchto bodech.
- K zelené knize o tabáku²⁴ nadnesly Folketing (DK) a Riksdag (SE) otázku subsidiarity a upřednostnily řešení těchto záležitostí na úrovni jednotlivých členských států.

Je nutno poznamenat, že v rámci dvou koordinovaných projektů týkajících se subsidiarity vedených COSAC a zahájených koncem roku 2006 bylo předloženo 35 stanovisek. V roce 2007 COSAC zahájila další projekt tohoto typu zaměřující se na rámcové rozhodnutí Rady o boji proti terorismu²⁵. Do konce ledna 2008 se tohoto projektu zúčastnilo 29 shromáždění z celkového počtu 40. Projekt měl simulovat postupy navrhované v Lisabonské smlouvě, třebaže nebylo dosaženo prahů vedoucích k zahájení opatření. Britská dolní sněmovna (House of Commons) byla proti návrhu z důvodů subsidiarity, zatímco spolkový sněm (Bundestag) byl proti návrhu z důvodu proporcionality. Několik komor se domnívalo, že argumenty týkající se subsidiarity nebyly dostatečné. Všechny komory zpochybnily přidanou hodnotu opatření Unie v porovnání s opatřeními Rady Evropy.

4.2 Evropský parlament a Rada

Evropský parlament a Rada nadnesly otázky týkající se subsidiarity a proporcionality v řadě případů.

V rámci diskusí o *rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí* Parlament v prvním čtení pozměnil návrh Komise zavedením přísnější a právně závazné povinnosti dosáhnout cíle. Některé členské státy následně tvrdily, že by hlavní cíl směrnice, jak byl pozměněn Parlamentem („dosáhnout nebo zachovat dobrý environmentální stav mořského prostředí“) mohl vyvolat problém, pokud jde o proporcionalitu. Tyto členské státy se obávaly, že by provedení rámcové směrnice mohlo v určitých případech vést k nepřiměřeným nákladům, a požadovaly, aby bylo vytvořeno ustanovení, které by tento problém vyřešilo. Evropský parlament ve druhém čtení schválil nový text týkající se cíle („přijmout nezbytná opatření k dosažení cílů“) a rovněž uvedl, že s výhradou určitých podmínek členské státy nemusí přijmout zvláštní opatření, pokud by náklady nebyly přiměřené s přihlédnutím k rizikům pro mořské prostředí. Některé členské státy zastávaly názor, že schválená ochranná doložka ohledně nákladů je sama o sobě nepřiměřeně opatrná, a z tohoto důvodu v Radě nevyjádřily svůj názor, že byla zbytečně oslabena.

Rada v diskuzích o *směrnici o ochraně půdy* v prosinci 2007 snažila o zajištění flexibility pro členské státy a snížení nákladů na provedení směrnice. Některé členské státy však nadále tvrdí, že politika v oblasti půdy je v působnosti jednotlivých členských států a že návrh nerespektuje zásadu subsidiarity a proporcionality. Ačkoliv Výbor Evropského parlamentu pro právní záležitosti přijal stanovisko odmítající tento návrh z důvodů subsidiarity, Evropský parlament toto stanovisko neuposlechl.

Jak je uvedeno v bodě 2.2, Rada a Evropský parlament by se měly zabývat subsidiaritou a proporcionalitou při navrhování pozměňovacích návrhů, které se týkají rozsahu činnosti

²³ KOM(2007) 17.

²⁴ KOM(2007) 27.

²⁵ KOM(2007) 650.

Společenství. Malý počet pozměňovacích návrhů, který tak skutečně činí, ukazuje širší potíže Evropského parlamentu a Rady, co se týká posouzení dopadů významných navrhovaných pozměňovacích návrhů, zejména jsou-li tyto v průběhu politických diskusí změněny, rozděleny nebo spojeny před tím, než dojde k hlasování. Přezkum „společného přístupu k posuzování dopadů“²⁶ (který se uskuteční v roce 2008) poskytne Radě, Evropskému parlamentu a Komisi možnost projednat způsoby, jak posuzování změn usnadnit.

4.3 Výbor regionů

Výbor regionů spustil v březnu 2007 interaktivní síť pro sledování zásady subsidiarity, v návaznosti na zkušební fáze, které se uskutečnily v roce 2005 a 2006. Síť je zaměřena v první řadě na místní a regionální orgány, k účasti jsou však vyzvány i EU a vnitrostátní orgány. Síť je organizována prostřednictvím interaktivních internetových stránek²⁷. Zaregistrovaní účastníci obdrží upozornění e-mailem v případě, že je nutno ověřit u nového politického dokumentu Komise zásadu subsidiarity. Lhůta pro podání připomínek Výboru regionů (pomocí standardizovaného elektronického formuláře) je přibližně 6 týdnů poté, co bylo oznámení zveřejněno na síti. Tato elektronická platforma mimo jiné pomůže Evropské komisi a Výboru regionů provádět vzájemnou dohodu o spolupráci z listopadu 2005, podle níž určí priority, které vyžadují zvláštní prověření v oblasti subsidiarity a proporcionality.

4.4 Soudní dvůr

Rok 2007 byl rokem, v němž byla potvrzena ustálená judikatura týkající se zásad subsidiarity a proporcionality. Soud prvního stupně předložil zajímavé připomínky k subsidiaritě ve dvou případech prostřednictvím obiter dicta a dále rozvinul použitelnost zásady proporcionality v oblasti práva hospodářské soutěže.

Ve věci T-374/04 *Německo v. Komise*²⁸ Soud prvního stupně spojil důkazní břemeno Komise při vykonávání jejích pravomocí v oblasti dozoru podle sekundárních právních předpisů se zásadou subsidiarity. Soud prvního stupně zvažoval žalobu Německa na rozhodnutí Komise týkající se jeho národního plánu pro přidělování povolenek na emise skleníkových plynů, v němž Komise odmítla pravidla týkající se následných úprav směrem dolů navrhovaných Německem z toho důvodu, že jsou v rozporu se směrnicí 2003/87/ES²⁹. Soud prvního stupně zkoumal zákonnost nálezu Komise, že Německo porušilo kritéria směrnice. V rozsudku se Soud prvního stupně zabýval rozdělením pravomocí mezi Komisi a členské státy v této oblasti. Dospěl k závěru, že pokud neexistuje pravidlo Společenství, které jednoznačně a přesně stanoví formu a metody, jež musí členské státy použít, aby byla zajištěna účinnost směrnic, je na Komisi, aby právně dostačujícím způsobem prokázala, že nástroje použité členskými státy jsou v rozporu s právem Společenství. Dospěl rovněž k závěru, že pokud ES a jeho členské státy sdílejí pravomoci v určité oblasti, je na Komisi, aby prokázala, nakolik jsou pravomoci členských států omezené. Soud nakonec dospěl k závěru, že Komise neprokázala právně dostačujícím způsobem, že následné úpravy směrem dolů jsou v rozporu s cíli Smlouvy, a příslušnou část rozhodnutí zrušil.

²⁶ Přijato v rámci i interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2003.

²⁷ <http://subsidiarity.cor.europa.eu>

²⁸ Rozsudek ze dne 7.11.2007 – dosud nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí.

²⁹ Směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. 2003, L 275, s. 32) (obchodování s emisemi).

Ve věci *Minin v. Komise*³⁰ Soud prvního stupně potvrdil odůvodnění svých rozhodnutí ve věcech *Yusuf a Ayadi*³¹. To objasňuje, že se zásada subsidiarity nepoužije s ohledem na hospodářské sankce vůči třetím zemím. Soud prvního stupně však šel dále a uvedl, že i za předpokladu, že by se zásada subsidiarity použila, je „zřejmé, že jednotné provedení rezolucí Rady bezpečnosti v členských státech lze lépe uskutečnit na úrovni Společenství než na vnitrostátní úrovni“.

Ve věci *Alrosa*³² Soud prvního stupně *poprvé* použil zásadu proporcionality na rozhodnutí podle článku 9 nařízení č. 1/2003³³ o provádění pravidel hospodářské soutěže. Tento článek se týká závazků předložených podniky, jež jsou Komisí prohlášeny za závazné. Tento případ se týkal obchodní dohody mezi dvěma společnostmi působícími na trhu produkce a dodávání surových diamantů, která byla oznámena Komisí. Jedna ze společností předložila Komisi závazky týkající se zastavení veškerých nákupů od druhé strany, které Komise prohlásila za závazné v rozhodnutí podle článku 9. Druhá společnost rozhodnutí napadla mimo jiné z toho důvodu, že porušilo zásadu proporcionality, a tvrdila, že zákaz všech dodávek pro druhou stranu byl nepřiměřený. Soud prvního stupně potvrdil, že ačkoli článek 9 výslovně neodkazuje na proporcionalitu, Komise musí tuto zásadu dodržovat, jelikož se jedná o obecnou zásadu práva Společenství. Dospěl k závěru, že úplný zákaz veškerých obchodních vztahů porušil zásadu proporcionality, a rozhodnutí zrušil³⁴.

5. Závěry

Na základě výše uvedené analýzy lze vyvodit tři obecné závěry. Za prvé, v roce 2007 všichni účastníci systému (na vnitrostátní i evropské úrovni) přispěli k zajištění toho, aby byly návrhy Společenství podrobně přezkoumány s cílem zajistit soulad se zásadou subsidiarity a proporcionality. Důkazem je, že toto funguje dobře. Za druhé, proces přezkoumávání je posílen řadou způsobů: v Komisi prostřednictvím posílení systému pro posuzování dopadů, ve vnitrostátních parlamentech a ve Výboru regionů. Za třetí, skutečnost, že vnitrostátní parlamenty a orgány EU předložily podobné záležitosti, ukazuje rostoucí míru shody, pokud jde o to, co se rozumí subsidiaritou a proporcionalitou v praxi. Komise bude tento vývoj nadále pečlivě sledovat.

³⁰ Věc T-362/04, rozsudek ze dne 31.1.2007, Sb. rozh. 2007, s. II-2003.

³¹ Věc T-306/01 *Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada*, Sb. rozh. 2005, s. 11-3533, body 112 až 116 a věc T-253/02 *Ayadi v. Rada*, Sb. rozh. 2006, s. II-2139, body 87 až 89.

³² T-170/06, rozsudek ze dne 11.7.2007, dosud nezveřejněno ve Sbirce rozhodnutí.

³³ Úř. věst. 2003, L 1, s. 1.

³⁴ Je nutno uvést, že se Komise proti tomuto rozsudku odvolala.

Příloha 1: Počet stanovisek obdržených od vnitrostátních parlamentů

	Vnitrostátní komora	Počet obdržených stanovisek
1	FR Sénat	40
2	DE Bundesrat	21
3	UK House of Lords	18
4	SE Riksdag	17
5	PT	13
6	DK Folketing	12
7	CZ Sénat	11
8	IE (společný výbor pro EU)	5
9	NL (obě komory)	3
10	DE Bundestag	3
11	LT Seimas	3
12	FR Assemblée nationale	2
13	BE Sénat	2
14	UK House of Commons	2
15	HU	2
16	LUX	2
17	EE Riigikogu	2
18	CZ Poslanecká sněmovna	1
19	IT Camera dei Deputati	1
20	BE Chambre des Représentants	1
21	PL Sejm	1
22	PL Senat	1
23	FI	1
24	SI	1
25	SK	1
	Celkem:	166